

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.VI.20.427/2018/5.

A tanács tagjai: . Kollár Márta tanácselnök
. Puskás Péter előadó bíró
. Kocsis Ottilia bíró

A felperes:

A felperes képviselője: . Koncz Zsuzsanna ügyvéd

Az alperesek: I. rendű
II. rendű

Az alperesek képviselője: . Szép Angelika Ügyvédi Iroda,
ügyintéző: Dr. Szép Angelika ügyvéd

A per tárgya: kölcsöntartozás megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek:
alperesek

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Törvényszék
2.Pf.22.300/2017/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
újvárosi Járásbíróság
5.P.20.364/2015/32.

Rendelkező rész

- A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.
- Kötelezi az alpereseket egyetemlegesen, hogy 15 napon belül fizessenek meg a felperesnek 100.000 (százezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.
- A le nem rótt 421.760 (négy százhuszonegyezer-hétszázhatvan) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A Cs. Kft. 2010. január 26-án Széchenyi kártya hitelkeret szerződést kötött, 10.000.000 forint keretösszegre - egy év időtartamra - az M. Bank Zrt.-vel. A hitelszerződés megkötésével egyidejűleg az annak alapján felhasznált hitelösszeg biztosítására az alperesek készfizető kezességet vállaltak, amely szerződésben kifejezetten tudomásul vették, hogy nem élhetnek azzal a kifogással, hogy a követelést a bank először a kötelezettől hajtsa be. A 2010. január 28-án megkötött szerződéssel a G. Zrt. (a továbbiakban: G. Zrt.) is készfizető kezességet vállalt, 80 %-os mértékben, a tartozás megfizetésére. A hitelintézet a pénzt az adós Cs. Kft. rendelkezésére bocsátotta, a Kft. a hitelkeretet felhasználta, de a szerződés lejártát követően sem tett eleget a visszafizetési kötelezettségének. A G. Zrt. a készfizető kezességvállalása alapján 8.077.175 forintot fizetett meg a hitelező pénzintézet részére. A G. Zrt. 2011. augusztus 22-i, a hitelező bank pedig 2011. november 30-i értéknappal a felperesre engedményezte az adósokkal szemben fennálló követelését, annak járulékaival és biztosítékaival együtt. Az engedményezés tényéről az adóst és az alpereseket értesítették. A Cs. Kft. 2011. november 2. napjával felszámolás alá került, a felperes pedig a felszámolási eljárásban bejelentette a hitelezői igényét. A felszámolási eljárás során a felszámoló az adós Kft. I. rendű alperessel szemben fennálló kölcsönköveteléséből 10.381.214 forint névértékű követelést a felperes részére adott át a hitelezői igényének kielégítéséül, amely összegből 4.217.666 forint nem térült meg.

A kereseti kérelem és az alperesek védekezése

- [2] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket - készfizető kezességvállalásuk alapján - egyetemlegesen, a részére engedményezett követelésből 4.217.666 forint és járulékai megfizetésére.
- [3] Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alpereseket egyetemlegesen, hogy fizessenek meg a felperes részére 4.217.666 forintot és járulékait. Az ítélet indokolása szerint az alperesek nem tudták bizonyítani, hogy a hitelezővel kötött megállapodás alapján meghosszabbították volna a hitelszerződés lejártát. Megállapítható volt, hogy az adós Kft. nem tett eleget a hitelösszeg visszafizetése iránti kötelezettségének, a hitelező részére a G. Zrt. teljesítette a készfizető kezességvállalása

alapján fennálló kötelezettségét, a hitelező és a G. Zrt. pedig egyaránt a felperesre engedményezte a követelését. Megállapítható volt a becsatolt okiratok alapján az is, hogy a G. Zrt. kezesként 8.077.173 forintot teljesített, a felperes érvényesítette a követelését a Cs. Kft.-vel szembeni felszámolási eljárásban és az igénye csak részben nyert kielégítést. Az alperesek által vállalt egyetemleges készfizető kezesség kiterjedt a felperesre engedményezett követelésekre, ezért fennállt a felperessel szembeni helytállási kötelezettségük.

- [5] Az alperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét annak helyes indokai alapján hagyta helyben. A fellebbezésben foglaltakra tekintettel a másodfokú bíróság a jogerős ítélet indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálása körében releváns tényállást felderítette, az ahhoz szükséges bizonyítást lefolytatta és a rendelkezésre álló bizonyítékokat a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 206. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően értékelte. A kölcsönszerződést a Cs. Kft. kötötte, így a készfizető kezeseknek nem fogyasztási, hanem vállalkozási hitelszerződésért kell helytállniuk, ezért nem voltak irányadóak az ügyben a fogyasztói hitelszerződésekre vonatkozó jogszabályok. Az alperesek adóssal egyetemleges felelőssége folytán szükségtelen volt bizonyítást lefolytatni arra vonatkozóan, hogy a felperes, vagy a jogelődai az adóssal szemben a kölcsönszerződés teljesítése, vagy a követelés behajtása érdekében milyen intézkedéseket tettek. A felperes egyébként igazolta is, hogy az adóssal szembeni követelést a felszámolási eljárásban érvényesítette, a hiányolt 27. sorszám alatti peres iratot pedig az elsőfokú bíróság az alperesek jogi képviselőjének kézbesítette. Nem volt jogszabálysértő, hogy a bíróság a felperes indítványára a felperes jogelődeihez megkereséseket intézett, mert ennek megfelelően az elsőfokú bíróság ezt a bizonyítást nem hivatalból folytatta le. Az alperesek nem jelölték meg, hogy a becsatolt bizonyítékokkal szemben milyen tényeket állítanak, ezért nem történt mulasztás az által sem, hogy az elsőfokú bíróság az összecszerűség tekintetében további bizonyítást nem fogantatosított.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [6] A jogerős ítélettel szemben az alperesek éltek felülvizsgálati kérelemmel, amelyben kérték annak hatályon kívül helyezésével az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását és a kereset elutasítását. A felülvizsgálati kérelem indokolása szerint az ügyben a tényállás nem került teljes körűen feltárássra, ezért abból az eljáró bíróságok téves jogi következtetéseket vontak le. A felperes nem igazolta, hogy a G. Zrt. az adós tartozását milyen összegben egyenlített ki, az erre vonatkozó rendelkezésre

bocsátott adathalmazból ugyanis ez nem állapítható meg. Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta az alperesek bizonyítási indítványait, illetve azokat egyoldalúan nem értékelte, megsértette ezzel a régi Pp. 163. §, a 164. § és a 206. § (1) bekezdésében foglaltakat. Az elsőfokú bíróság a felperes részére adott határidő eredménytelen elteltét követően a bizonyítatlanságot nem értékelte a felperes terhére, hanem - holott ez nem volt a feladata - maga rendelte el a felperes jogelődeinek a megkeresését. Mindez sérti a fegyveregyenlőség elvét, ahogyan az is, hogy az alperesek az elsőfokú eljárás során becsatolt 27. sorszám alatti iratot nem kapták kézhez, azt nem ismerhették meg. A felperes nem tett eleget a bizonyítási kötelezettségének a követelésösszege és a kamatai vonatkozásában és nem nyilatkozott arra sem, hogy a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól és egyes egyéb rendelkezésekről szóló 2014. évi XL. törvény (a továbbiakban: DH2. törvény) vonatkozik-e az alapul szolgáló banki hitelszerződésre. Nem igazolta, hogy az adós Kft. elleni eljárásban a hitelezői igénye milyen mértékben került kielégítésre és azt sem, hogy megragadott-e minden jogi lehetőséget követelés főkötelezettől való behajtása érdekében, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 272. § (1) bekezdése szerint a kezes ugyanis csak akkor köteles teljesíteni, ha a főkötelezett nem tett eleget a fizetési kötelezettségének. Sérti továbbá a jogerős ítélet a régi Ptk. 273. § (2) bekezdésében foglaltakat, mert nem igazolta a felperes azt sem, hogy a fizetési meghagyásos eljárás kezdeményezése előtt felhívta volna az alpereseket a teljesítésre.

- [7] A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására és az alperesek perköltségben történő marasztalására irányult.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [8] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [9] Az eljáró bíróságok a tényállást az ügy elbírálásához szükséges mértékben feltárták, azt helyesen állapították meg és helyesek az abból levont jogi következtetések is, azokkal és azok indokaival a Kúria is egyetértett, a jogerős ítélet nem jogszabálysértő.
- [10] Az M. Bank Zrt. hitelező által a Cs. Kft.-vel kötött vállalkozói kölcsönszerződés alapján folyósított kölcsön visszafizetésére az alperesek készfizető kezességet vállaltak. Készfizető kezességvállalásuk az írásban megkötött szerződésből kétséget kizáró módon megállapítható volt, abban külön ki is emelték, hogy nem jogosultak sortartásra irányuló kifogással élni. Az adós - nem

vitatottan - a felvett hitelt sem határidőben, sem azt követően nem fizette vissza, ezért annak egy részét, a kötelezettség visszafizetésére az alpereseket követően kezességet vállaló G. Zrt. a kötelezettségvállalásának megfelelően megtérítette a hitelező részére. A hitelező a fennmaradt követelését, a G. Zrt. pedig az általa megfizetett összeg tekintetében fennálló megtérítési igényét - annak biztosítékaival együtt - a régi Ptk. 328. § (1) bekezdése szerint a felperesre engedményezte. A felperes ezek alapján tehát - a jogerős ítéletben foglaltaknak megfelelően - jogosult volt a reá engedményezett követelés érvényesítésére az adóssal és vele egy sorban a követelés visszafizetésére a régi Ptk. 274. § (2) bekezdése alapján készfizető kezességet vállalt alperesekkel szemben.

- [11] A jogvita elbírálásához szükséges tényállás tehát ezeknek megfelelően, a kellő mértékben feltárássra került és az alperesek a felülvizsgálati kérelmükben sem hivatkoztak olyan fel nem tárt tényekre, körülményekre, amelyek a jogerős ítéletben foglaltakat megkérdőjelezhették volna. Az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást felvette és döntését a régi Pp. 221. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően indokolta. Az első- és másodfokon eljáró bíróságok kellő indokát adták annak is, hogy miért nem kellett már további bizonyítási eljárást folytatni az ügyben és az alperesek részéről sem merült fel olyan bizonyítási indítvány, amely a kereset megalapozottságát megkérdőjelezhette volna. A felperes által okiratokkal igazolt összegű követelés pusztá vitatása nem adott alapot arra, hogy az elsőfokú bíróság e tekintetben egyéb bizonyítást folytasson le.
- [12] A felperes az elsőfokú eljárás során az 5.P.20.364/2015/25. szám alatti beadványában indítványozta a jogelődei bíróság által történő megkeresését. Előadta és egyben igazolta azt is, hogy azért nem tudott eleget tenni határidőben a vállalt kötelezettségének, mert a jogelődei kifejezetten elzárkóztak a szükséges adatok részére történő közlésétől. A jogerős ítéletben mindezt a másodfokú bíróság már részletesen kifejtette és helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes nem mulasztott az elsőfokú bíróság pedig ennek megfelelően nem folytatott le hivatalból bizonyítást, a felhívásokat a felperes külön indokolt indítványainak megfelelően adta ki. Mindez a peres iratokból kétséget kizáró módon megállapítható volt, így az alperesek ismételt alaptalanul és iratellenesen hivatkoztak erre a körülményre.
- [13] Az elsőfokú eljárás során benyújtott 27. sorszám alatt beadványában a G. Zrt., a 28. sorszám alatt beadványában pedig a hitelező pénzügyintézet egybehangzóan nyilatkoztak arra vonatkozóan, hogy a G. Zrt. milyen összeget utalt át a készfizető kezességvállalása alapján a hitelezőnek. Mindezt a további iratok is megerősítették, ezért ez a tény - az alperesek ezzel ellentétes hivatkozása

ellenére - aggálytalanul megállapítható volt.

- [14] Téves és iratellenes a jogerős ítéletben foglaltaknak megfelelően az alperesek azon előadása is, amely szerint ne kapták volna meg az elsőfokú eljárás során a 27. sorszám alatti iratot. Az iratokhoz csatolt tértivevény szerint ugyanis a 27. sorszám alatti iratot az alperesek jogi képviselője 2016. augusztus 2. napján átvette. Az alperesek, annak megismétlésén kívül, hogy ezt az iratot nem kapták meg, az állításuk ellenkezőjét igazoló tértivevényre, az azon szereplő aláírásra semmiféle nyilatkozatot nem tettek, így ennél többet továbbra sem lehetett megállapítani. Megjegyzendő azonban, hogy 2016 augusztusától az iratok tanulmányozása útján már egyébként is megismerhették volna ezt az iratot.
- [15] Szükségtelen lett volna a felperes, vagy bárki más megnyilatkoztatása a DH2. törvény vonatkozásában, hiszen a jogerős ítéletben leírtaknak megfelelően nyilvánvaló, hogy a Cs. Kft. nem volt fogyasztó. A Kft. által megkötött egyébként forint hitel szerződés ennek megfelelően nem fogyasztási, hanem vállalkozói hitelszerződés volt. Annak eldöntése, hogy egy szerződés fogyasztói hitelszerződésnek minősül-e jogkérdés, semmiben nem függ sem a felperes, sem pedig más személy jognyilatkozatától, ezért e tekintetben a Kúria a másodfokú bíróság által helyesen kifejtett további indokokat már nem kívánja megismételni.
- [16] A felperes igazolta, hogy az adóssal szemben a követelését a felszámolási eljárásban érvényesítette és azt is, hogy az adós cég I. rendű alperessel szemben fennálló követelését milyen összegben szerezte meg és abból az igénye mennyiben került kielégítésre.
- [17] Az alperesek készfizető kezességet vállaltak, a jogviszonyukra, ezért nem csak a régi Ptk. - általuk hivatkozott - 272. § (1) bekezdése, illetve a 273. § (2) bekezdése vonatkozik, hanem a 274. § (2) bekezdése is. A régi Ptk. 274. § (2) bekezdése szerint a készfizető kezes nem követelheti, hogy a jogosult a követelését először a kötelezettől hajtsa be. Lényegtelen tehát, hogy a felperes, vagy a jogelődei tettek-e és ha igen akkor mit a követelés Cs. Kft.-től való behajtása érdekében, mert a készfizető kezességvállalási szerződésben egyébként külön kiemeltnek megfelelően, a készfizető kezes nem követelhet sortartást. A Cs. Kft. egyébként éppen azért nem rendelkezett a követelés kiegyenlítéséhez szükséges készpénzzel, mert azt kölcsönadta ügyvezetőjének, az I. rendű alperesnek.
- [18] A per megindításakor a felperes csatolta az alperesekhez intézett perlés előtti fizetési felszólítását. Ennek elmaradása sem vezethetett volna azonban a kereset elutasításához, legfeljebb ahhoz, hogy abban az esetben, ha az alperesek a követelést azonnal elismerik, akkor nem kellett volna viselniük a költségeket. Az

alperesek a felperes követelését nem ismerték el, a bíróság viszont megalapozottnak találta azt, ezért megállapítható, hogy az alperesek okot adtak a per megindítására, így még a pert megelőző felhívás esetleges hiányában sem mentesülhettek volna a költségfizetési kötelezettségük alól.

- [19] A Kúria mindezek alapján a jogerős ítéletet – a régi Pp. 275. (3) bekezdése alapján – figyelemmel annak helyes indokaira is, hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [20] A felek az ügyben tárgyalás tartását nem kérték, azt a Kúria sem tartotta szükségesnek, ezért a döntését a régi Pp. 274. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül hozta meg.
- [21] A régi Pp. 270. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban is irányadó régi Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő alpereseket egyetemlegesen, a felperes javára a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2), (5), (6) bekezdése alapján, a ténylegesen végzett ügyvédi tevékenységgel arányosan megállapított ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.
- [22] A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az alperesek személyes költségmentességére tekintettel a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.
- [23] Az ítélettel szemben a régi Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja alapján nincs helye felülvizsgálatnak.

Budapest, 2019. január 29.

Dr. Kollár Márta s.k. a tanács elnöke, dr. Puskás Péter s.k. előadó bíró, dr. Kocsis Ottilia s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

Sz.Sz.

bírósági ügyintéző